

Vokální kmeny

Kmeny Rody	Mužský	Střední	Ženský
o-kmen	рабъ, raba	лѣто, lěta	-
jo-kmen	моѹъ, moža	сѣньмиште, sěňmišta	-
ijo-kmen	жрѣбii (-jь), žrěbьja	знаменьje, znamenьja	-
a-kmen	воjevoda, vojevody	-	жена, ženy
ja-kmen	jadьca, jadьcę	-	душа, dušę; bogyńi, bogyńę
ija-kmen	сѹдii, sędьję	-	мѣни(i), měňję
i-kmen	рѹтъ, pęti	-	кость, kosti
u-kmen	сынъ, synu	-	-

Skloňování kmenů samohláskových

o-kmeny

o-kmeny tvrdé: vzor mask. рабъ (vlъкъ, bogъ, duchъ)
vzor neuter лѣто (jьgo)

o-kmeny měkké (jo-kmeny) vzor mask. моѹъ (krajъ)
vzor neuter пол'е

ijo-kmeny vzor maskulin жрѣбьjъ (Ios), Gergьjъ (Jiří)
vzor neuter znamenьje

- o-kmeny měkké a ъjo-kmeny mužské mají ve vokativu sg. tvar zakončený nau/-ju/-bju, který pronikl již v předhistorické době z j-kmenů, jinak nedoložených

podstatná jména s kořenem na valéru mají před původníme- (V sg.) a před -i- a -ě- dvojhláskového původu příslušnou palatalizaci

- substantiva ъjo-kmenová mají často dloužení jeru v poloze napjaté: žrěbijь (m. žrěbьjь), znamenije (n. znamenьje) atd.

*o-kmeny	
m.	n.

рѡи-ъ	лѣтъ-о
рѡи-а	лѣтъ-а
рѡи-оу	лѣтъ-оу
рѡи-ъ	лѣтъ-о
рѡи-ѣ	лѣтъ-о
рѡи-ѣ	лѣтъ-ѣ
рѡи-оѡѡ	лѣтъ-оѡѡ

рѡи-ѡ	лѣтъ-ѡ
рѡи-оу	лѣтъ-оу
рѡи-оѡѡ	лѣтъ-оѡѡ

рѡи-и	лѣтъ-ѡ
рѡи-ъ	лѣтъ-ъ
рѡи-оѡѡ	лѣтъ-оѡѡ
рѡи-ѡ	лѣтъ-ѡ
рѡи-и	лѣтъ-ѡ
рѡи-ѣѣѣ	лѣтъ-ѣѣѣ
рѡи-ѡ	лѣтъ-ѡ

o-kmeny maskulin

	sg.	du.	pl.
1.	члѡп-ѡ	члѡп-у	члѡп-и
2.	члѡп-ѡ	члѡп-ѡ	члѡп-ѡ
3.	члѡп-ѡ	члѡп-ѡѡѡ	члѡп-ѡѡѡ
4.	члѡп-ѡ	члѡп-у	члѡп-у
5.	члѡп-ѣ	члѡп-у	члѡп-и
6.	о члѡп-ѣ	о члѡп-ѡ	о члѡп-ѣѣѣ
7.	члѡп-ѣѣѣ	члѡп-ѡѡѡ	члѡп-у

	животнѣ ¹⁾	неживотнѣ
sg.		
1.	пѡн-ѡ	хрѡд-ѡ
2.	пѡн-ѡ	хрѡд-у / лѣѡ-ѡ
3.	пѡн-ѡ / пѡн-ѡѡѡ	хрѡд-ѡ
4.	пѡн-ѡ	хрѡд-ѡ
5.	пѡн-ѣ / хѡч-ѡ	хрѡд-ѣ
6.	пѡн-ѡ / пѡн-ѡѡѡ	о хрѡд-ѡ / лѣѡ-ѣ
7.	пѡн-ѣѣѣ	хрѡд-ѣѣѣ
pl.		
1.	пѡн-и / пѡн-ѡѡѡ / зѡѡѡ-ѡ	хрѡд-ѡ
2.	пѡн-ѡ	хрѡд-ѡ
3.	пѡн-ѡѡѡ	хрѡд-ѡѡѡ
4.	пѡн-ѡ	хрѡд-ѡ
5.	пѡн-и	хрѡд-ѡ
6.	о вѣѡ-ѣѣѣ / пѡн-ѣѣѣ	о хѡѡ-ѣѣѣ / хрѡд-ѣѣѣ
7.	пѡн-ѡ	хрѡд-ѡ

*jo-kmeny	
m.	n.
singulár	
ԱՅԿ-ի	Շ'հոհ,օնիւիտ-ի
ԱՅԿ-ն	Շ'հոհ,օնիւիտ-ն
ԱՅԿ-օյ	Շ'հոհ,օնիւիտ-օյ
ԱՅԿ-ի	Շ'հոհ,օնիւիտ-ի
ԱՅԿ-օյ	Շ'հոհ,օնիւիտ-ի
ԱՅԿ-ն	Շ'հոհ,օնիւիտ-ն
ԱՅԿ-ԼՕԹ	Շ'հոհ,օնիւիտ-ԼՕԹ
duál	
ԱՅԿ-ն	Շ'հոհ,օնիւիտ-ն
ԱՅԿ-օյ	Շ'հոհ,օնիւիտ-օյ
ԱՅԿ-ԼՕԹ	Շ'հոհ,օնիւիտ-ԼՕԹ
plural	
ԱՅԿ-ն	Շ'հոհ,օնիւիտ-ն
ԱՅԿ-ի	Շ'հոհ,օնիւիտ-ի
ԱՅԿ-ԼՕԹ	Շ'հոհ,օնիւիտ-ԼՕԹ
ԱՅԿ-ն	Շ'հոհ,օնիւիտ-ն
ԱՅԿ-ն	Շ'հոհ,օնիւիտ-ն
ԱՅԿ-ն	Շ'հոհ,օնիւիտ-ն
ԱՅԿ-ն	Շ'հոհ,օնիւիտ-ն
ԱՅԿ-ն	Շ'հոհ,օնիւիտ-ն
ԱՅԿ-ն	Շ'հոհ,օնիւիտ-ն

jo-kmeny maskulin

	sg.	du.	pl.
1.	orác-Յ	*orác-a > orác-ի	orác-ի
2.	*orác-a > orác-ի	orác-ն	orác-Յ
3.	orác-ն	orác-օմ	orác-օն
4.	orác-Յ	orác-a > orác-ի	orác-ի
5.	orác-ն / orác-ի	orác-a > orác-ի	orác-ի
6.	o orác-ի	o orác-ն	o orác-իչ
7.	orác-em	orác-օմ	orác-ի

	životné ⁰¹	neživotné
sg.		
1.	muž-Յ	stroj-Յ
2.	muž-ի	stroj-ի
3.	muž-ի / muž-օյ	stroj-ի
4.	muž-ի	stroj-Յ
5.	muž-ի / orác-ի	stroj-ի
6.	muž-ի / muž-օյ	o stroj-ի
7.	muž-em	stroj-em
pl.		
1.	muž-ի / muž-օյ / anděl-ի	stroj-ի
2.	muž-ն	stroj-ն
3.	muž-ն	stroj-ն
4.	muž-ի	stroj-ի
5.	muž-ի	stroj-ի
6.	muž-իչ	stroj-իչ
7.	muž-ի	stroj-ի

ijo-kmeny maskulin

	pč.	stč.	strč.
sg.			
1.	řebř-ի	řebř-ի	řebř-ի
2.	řebř-ն	řebř-ի	řebř-ի
3.	řebř-ն	řebř-ն	řebř-ի
4.	řebř-ի	řebř-ի	řebř-ի
5.	řebř-ի	řebř-ի	řebř-ի
6.	o řebř-ի	o řebř-ի	o řebř-ի
7.	řebř-ն	řebř-ն	řebř-ն
du.			
1.	řebř-ն	řebř-ի	*řebř-ի
2.	řebř-ն	řebř-ն	*řebř-ի
3.	řebř-օմ	řebř-ն	*řebř-ն
4.	řebř-ն	řebř-ի	*řebř-ի
5.	řebř-ն	řebř-ի	*řebř-ի
6.	o řebř-ն	o řebř-ն	*o řebř-ի
7.	řebř-օմ	řebř-ն	*řebř-ն
pl.			
1.	řebř-ի	řebř-ի	řebř-ի
2.	řebř-ի	řebř-ի	řebř-ի
3.	řebř-ն	řebř-ն	řebř-ն
4.	řebř-ի	řebř-ի	řebř-ի
5.	řebř-ի	řebř-ի	řebř-ի
6.	o řebř-իչ	o řebř-իչ	o řebř-իչ
7.	řebř-ի	řebř-ն	řebř-ն

*u-kmeny
m.

сѣнъ
сѣнъ-ѹ
сѣнъ-ѡ-и
сѣнъ-ѣ
сѣнъ-ѹ
сѣнъ-ѹ
сѣнъ-ѣли

сѣнъ-ѣ
сѣнъ-ѡ-ѹ
сѣнъ-ѣли

сѣнъ-ѡ-ѣ
сѣнъ-ѡ-ѣ
сѣнъ-ѣли
сѣнъ-ѡ-ѣ
сѣнъ-ѣли
сѣнъ-ѣли

u-kmeny maskulin

	sg.	du.	pl.
1.	syn-ǫ	syn-y	syn-ove
2.	syn-u	*syn-ovы	syn-ǫv
3.	syn-ovі	*syn-ma	*syn-em
4.	syn-ǫ	syn-y	syn-y
5.	syn-u	syn-y	syn-y
6.	o syn-u	*syn-ovы	syn-ech
7.	syn-em	*syn-ma	*syn-mi

- U-kmeny: mužský rod: substantiva zakončená v nominativu singuláru na -ъ a v genitivu singuláru na -u po tvrdé souhlásce
- Pouze několik maskulin: *domъ (dům), polъ (polovice, strana), volъ (vůl), medъ (med), mirъ (svět), činъ (hodnost, řád), sanъ (hodnost), vrъchъ (vrch)*.
- U-kmeny zanikly a splynuly s mužskými o-kmeny (mají společný rod a shodné zakončení v nom. sg.) - vyjádření rozdílu životnosti
  - v duálových koncovkách ve tvarech genitivu/lokálu a dativu/instrumentálu průnik o-kmenů.

Příklady: *s polu hory vzradujú sě, do polu - dlouž. do polú < do polou, požehnal domovi israhelskému, budú vaši domové hustí luzi, dva syny krásná.*

Další příklady staročeských u-kmenů: *dól, jěd, jíl, led, sad, stan* atd.

Deklinace substantiv (o-kmeny maskulin)

sg.	Psl.	Stč.	Nč. (živ.)	Nč. (neživ.)	Jiný kmen
Nom.	rab-ъ	pán-0	pán-0	hrad-0	
Gen.	rab-a	pán-a	pán-a	les-a	hrad-u
Dat.	rab-u	pán-u	pán-u	hrad-u	pán-ovi
Akuz.	rab-ъ	pán-(a)	pán-(a)	hrad-0	
Vok.	rab-e	pan-e	pan-e	hrad-e	hoch-u
Lok.	rab-ě	vlc-ě	XXX	hrad-ě	pán-u/-ovi
Instr.	rab-омь	XXX	XXX	XXX	pán-em

*o-kmeny

m.	n.
----	----

раи-ъ	аѣт-о
раи-а	аѣт-а
раи-оу	аѣт-оу
раи-ъ	аѣт-о
раи-ѣ	аѣт-о
раи-ѣ	аѣт-ѣ
раи-омь	аѣт-омь

раи-а	аѣт-ѣ
раи-оу	аѣт-оу
раи-омь	аѣт-омь

раи-и	аѣт-а
раи-ъ	аѣт-ъ
раи-омь	аѣт-омь
раи-и	аѣт-а
раи-и	аѣт-а
раи-ѣхъ	аѣт-ѣхъ
раи-и	аѣт-и

o-kmeny neuter

	sg.	du.	pl.
1.	měst-o	měst-ě	měst-a
2.	měst-a	měst-ů	měst-Ů
3.	měst-u	měst-oma	měst-óm
4.	měst-o	měst-ě	měst-a
5.	měst-o	měst-ě	měst-a
6.	o měst-ě	o měst-ů	o měst-ích
7.	měst-em	měst-oma	měst-y

*jo-kmeny	
m.	n.
singular	
АКЖ-ы	С'ыны,АНИПТ-ы
АКЖ-а	С'ыны,АНИПТ-а
АКЖ-у	С'ыны,АНИПТ-у
АКЖ-ы	С'ыны,АНИПТ-ы
АКЖ-у	С'ыны,АНИПТ-у
АКЖ-и	С'ыны,АНИПТ-и
АКЖ-лаы	С'ыны,АНИПТ-лаы
dual	
АКЖ-а	С'ыны,АНИПТ-и
АКЖ-у	С'ыны,АНИПТ-у
АКЖ-лаа	С'ыны,АНИПТ-лаа
plural	
АКЖ-и	С'ыны,АНИПТ-а
АКЖ-ы	С'ыны,АНИПТ-ы
АКЖ-лаы	С'ыны,АНИПТ-лаы
АКЖ-а	С'ыны,АНИПТ-а
АКЖ-и	С'ыны,АНИПТ-а
АКЖ-иҕы	С'ыны,АНИПТ-иҕы
АКЖ-и	С'ыны,АНИПТ-и

jo-kmeny neuter

	pč.	stč.
sg.		
1.	mo'-e	mo'-e
2.	mo'-a	mo'-e
3.	mo'-u	mo'-u
4.	mo'-e	mo'-e
5.	mo'-e	mo'-e
6.	o mo'-i	o mo'-i

7.	mo'-em	mo'-em
du.		
1.	mo'-i	mo'-i
2.	mo'-u	mo'-u
3.	mo'-ema	mo'-ima
4.	mo'-i	mo'-i
5.	mo'-i	mo'-i
6.	o mo'-u	o mo'-u
7.	mo'-ema	mo'-ima
pl.		
1.	mo'-a	mo'-e
2.	mo'-o	mo'-i
3.	mo'-em / mo'-om	mo'-im
4.	mo'-a	mo'-e
5.	mo'-a	mo'-e
6.	o mo'-ich	o mo'-ich
7.	mo'-i	mo'-i

ijo-kmeny neuter

	pč.	stč.	střč.
sg.			
1.	znamen-ě	znamen-ie	znamen-i
2.	znamen-ü	znamen-ie	znamen-i
3.	znamen-ü	znamen-ü	znamen-i
4.	znamen-ě	znamen-ie	znamen-i
5.	znamen-ě	znamen-ie	znamen-i
6.	o znamen-i	o znamen-i	o znamen-i
7.	znamen-im	znamen-im	znamen-im
du.			
1.	znamen-i	znamen-i	†znamen-i
2.	znamen-ü	znamen-ü	†znamen-i
3.	znamen-ěma	znamen-ěma	†znamen-ima
4.	znamen-i	znamen-i	†znamen-i
5.	znamen-i	znamen-i	†znamen-i
6.	o znamen-ü	o znamen-ü	†o znamen-i
7.	znamen-ěma	znamen-ěma	†znamen-ima
pl.			
1.	znamen-ü	znamen-ie	znamen-i
2.	znamen-i	znamen-i	znamen-i
3.	znamen-ěm	znamen-im	znamen-im
4.	znamen-ü	znamen-ie	znamen-i
5.	znamen-ü	znamen-ie	znamen-i
6.	o znamen-ich	o znamen-ich	o znamen-ich
7.	znamen-i	znamen-imi	znamen-imi

Skloňování kmenů samohláskových a-kmeny

vzory: a-km. F. žena, M. sluga
ja-km. F. duša, M. junoša:

- k a-kmenům (tvrdým), ja-kmenům a ъja-kmenům patřila substantiva rodu mužského a ženského. Feminina, zvláště a- kmenová, byla početnější než maskulina
- koncovky feminin i maskulin byli stejné
- rozdíl v koncovkách a-km. tvrdých a měkkých je většinou způsoben psl. přehláskou **o > e**, např. V sg. ženo-duše, ale v G sg. a v N, Ak, V pl je u fem. i mas. ve stsl. jihoslovanská koncovka **ę**.
- substantiva s kořenem na veláru mají v D a L sg. před **-ě-** dvojhláskového původu 2. palatalizaci.
- substantiva ъja-kmenová buď zachovávají plný stupň kmenové přípony (typ змѣja, obvykle змиja), nebo, a to častěji, mají stupeň oslabený: **-ѣji > -iji** (typ ладѣji, балѣji).

A-kmeny aja-kmeny

- **A-kmeny: ženský a mužský rod** (např. *vojevoda*): substantiva zakončená v nominativu singuláru na -a po tvrdé souhlásce a v genitivu singuláru na -y.
- V instrumentálu singuláru -ojø (zájmenný původ)
- **Ja-kmeny: ženský a mužský rod** (např. *jadъca*): substantiva zakončená v nominativu singuláru na -'a po měkké souhlásce nebo na -'i po měkké souhlásce (např. *rabyrii*) a v genitivu singuláru na -'e po měkké souhlásce
- K ja-kmenům patří i **ija-kmeny** - skloňování původně shodné, ale postupně se projevují zvláštnosti.

a-kmeny

Pračeské sklonění a-kmenového typu žena: (femininum)

	Sg.	D.	Pl.
1.	žen-a	žen-ě	žen-y
2.	žen-y	žen-ú	žen-ø
3.	žen-ě	žen-ama	žen-ám
4.	žen-u	žen-ě	žen-y
5.	žen-o	žen-ě	žen-y
6.	o žen-ě	o žen-ú	o žen-ách
7.	žen-ú	žen-ama	žen-ami

a-kmeny

Pračeské sklonění a-kmenového typu sluga: (maskulinum)

	Sg.	D.	Pl.
1.	slug-a	sludz-ě	slug-y
2.	slug-y	slug-u	slug-ъ
3.	sludz-ě	slug-ama	slug-amъ
4.	slug-o	sludz-ě	slug-y
5.	slug-o	sludz-ě	slug-y
6.	sludz-ě	slug-u	slug-achъ
7.	slug-ojō	slug-ama	slug-ami

ja-kmeny

Pračeské sklonění ja-kmenového typu duša: tabulka 1

	Sg.	D.	Pl.
1.	duš-a	duš-i	duš-ę
2.	duš-ę	duš-u	duš-ъ
3.	duš-i	duš-ama	duš-amъ
4.	duš-o	duš-i	duš-ę
5.	duš-e	duš-i	duš-ę
6.	duš-i	duš-u	duš-achъ
7.	duš-ejō	duš-ama	duš-ami

ja-kmeny

Pračeské sklonění ja-kmenového typu duša: tabulka 2

	Sg.	D.	Pl.
1.	duša → dušě → duše	dušě	dušě → duše
2.	dušě → duše	dušú	dúš → duší
3.	duši	dušama → dušěma	dušám → dušiem → duším
4.	dušu → duši	dušě	dušě → duše
5.	duše	dušě	dušě → duše
6.	o duši	dušú	o dušách → dušiech → duších
7.	dušú → duší	dušama → dušěma	dušami → dušěmi → dušemi

ija-kmeny

	pc.	stc.	strc.
sg.			
1.	pan-í / zm-ě	pan-í / pan-ie	pan-í
2.	pan-ě	pan-ie	pan-í
3.	pan-í	pan-í / pan-iej / pan-ie	pan-í
4.	paň-ú	paň-ú	pan-í
5.	pan-í	pan-í	pan-í
6.	o pan-í	o pan-í / pan-iej / pan-ie	o pan-í
7.	paň-ú	paň-ú	pan-í
du.			
1.	pan-í	pan-í	*pan-í
2.	paň-ú	paň-ú	*pan-í
3.	paň-áma	pan-íema	*pan-íma
4.	pan-í	pan-ie	*pan-í
5.	pan-í	pan-ie	*pan-í
6.	o paň-ú	o pan-ú	*o pan-í
7.	pan-áma	pan-íema	*pan-íma
pl.			

1.	pan-ě	pan-ie	pan-í
2.	pan-í	pan-í / pan-ích	pan-í / pan-ích
3.	paň-ám	pan-íem	pan-ím
4.	pan-ě	pan-ie	pan-í
5.	pan-í	pan-ie	pan-í
6.	o paň-ách	o pan-íech	o pan-ích
7.	paň-ámi	pan-íemi	pan-ími

i-kmeny

	sg.	du.	pl.
1.	<i>host-Ø (< host-Ø)</i>	<i>host-i</i>	<i>host-ie</i>
2.	<i>host-i</i>	<i>host-ú</i>	<i>host-i</i>
3.	<i>host-i</i>	<i>host-ma</i>	<i>host-em</i>
4.	<i>host-Ø (< host-Ø)</i>	<i>host-i</i>	<i>host-i</i>
5.	<i>host-i</i>	<i>host-i</i>	<i>host-ie</i>
6.	<i>o host-i</i>	<i>o host-ú</i>	<i>o host-ech</i>
7.	<i>host-em</i>	<i>host-ma</i>	<i>host-mí</i>

	sg.	du.	pl.
1.	<i>kost-Ø (= kost-Ø)</i>	<i>kost-i (kostě)</i>	<i>kost-i</i>
2.	<i>kost-i (kostě)</i>	<i>kost-ú</i>	<i>kost-i</i>
3.	<i>kost-i</i>	<i>kost-ma</i>	<i>kost-em (kost-ím)</i>
4.	<i>kost-Ø (< kost-Ø)</i>	<i>kost-i (kostě)</i>	<i>kost-i</i>
5.	<i>kost-i</i>	<i>kost-i (kostě)</i>	<i>kost-i</i>
6.	<i>o kost-i</i>	<i>o kost-ú</i>	<i>o kost-ech (kost-ích)</i>
7.	<i>kost-ú</i>	<i>kost-ma</i>	<i>kost-mí (kost-ěmi)</i>

KONSONANTICKÉ KMENY

- Psl. zdělila z ide. jazykového prázákladu jen některé původní konsonantické kmeny:
  - n – kmen
  - (n)t – kmen
  - s – kmen
  - r – kmen
  - bv – kmen
- Podle nich se skloňovala jen některá substantiva, řada pádových forem byla nepůvodní (pocházející z vokálních deklinací).
- Za skutečné koncovky konsonantických kmenů lze považovat: gen.sg. – i, lok.sg. – e (většina stč. deklinací už má –i), nom.pl. – e, gen.pl. – o.

n- kmen

- Skloňují se tak maskulina zakončená:

- v nom. sg. na **-y**, (eventuálně na mladší, zak. Sg. pocházející -enb, -nb)

- v gen. sg. na - **ene/-ne**

- Patří sem např. plamyremenb, jelenb, grebenb, ječmenb, korenb

- Nominativ dnešní podoby slova

- Skloňují se tak neutra zakončená:

- v nom.sg. na **-e**

- v gen.sg. na **-ene**

- Patří sem např. sěme, břeme, pisme, čisme

- Některé n-kmeny také nakonec během historického vývoje přešly k δ kmenům.

Singulár	Plurál
1. kámen- $\emptyset$ (kamy)	kamen-ie / -i / -ove / -y
2. kamen- e / kamen-a	kamen- $\emptyset$ / -óv / -í
3. kamen- i / kamen-u	kamen-óm
4. kámen- $\emptyset$	kamen-y
5. kamen- i	= nom.
6. o kamen- e (i)	o kamen-ech / -iech
7. kamen-em	kamen-y

Singulár	Plurál
1. imě	imena
2. imene	imen
3. imeni	imen(e)m
4. imě	imena
5. imě	imena
6. imene	imen(e)ch
7. imen(e)m	imeny

(n)t - kmen

- V psl. se vyvinul nepůvodní konsonantický **nt-kmen**, který sloužil jako prostředek velmi produktivního slootvorného typu **názvů mláďat**
- Skloňují se tak neutra zakončená v nom.sg. **naě**, v gen.sg. **na-ete**
- Patří sem menší počet neuter označující jména mláďat např. **agně, žrěbě**
- K **t-kmenové** deklinaci patřila nemnohá substantiva maskulina: **dehet, drobet, drochet, drobet', krapet /kropet, nehet, věchet**. Tato deklinace uchovávala konsonantické koncovky jen v některých pádových formách, neboť se zařadila do deklinace ~~t~~-kmenové.

Singulár	Plurál
1. otroč e	otroč e ta
2. otroč e te	otroč e t
3. otroč e ti	otroč e t(e)m
4. otroč e	otroč e ta
5. otroč e	otroč e ta
6. otroč e te	otroč e t(e)ch
7. otroč e t(e)m	otroč e ty

s-kmen

- Skloňují se tak neutra v nom.sg. zakončená na **-o** (v jednom případě na-e), v gen.sg. na **-ese**.
- Patří sem omezený počet neuter jako: slovo, neč**u**do (div), kolo, dřev**o**(strom),lice (tvář)
- Patří sem i substantiva oko, ucho, která mají však zvláštní tvary v duálu (v podstatě **o-kmenové**).
- Rozklad s-kmenů středního rodu byl ovlivněn dvěma procesy: pronikáním **o-kmenového** skloňování a o-kmenového skloňování.

Singulár	Plurál
1. tělo	tělesa
2. těle ^{se}	těles
3. tělesi	těles(e)m
4. tělo	tělesa
5. tělo	tělesa
6. těle ^{se}	těles(e)ch
7. těles(e)m	tělesy

r-kmen

- Skloňují se tak pouze dvě feminina– mati, dbšti
- Ve staré češtině byly v těchto pádech– dat., lok., inst.pl.- koncovky skloňování akmenového (materám, materách, materam), dále pronikají mladší podoby ikmenových koncovek emb, -echb.

Singulár	Plurál
1. mati	materi
2. matere	mater
3. materi	mater(e)m
4. mater	materi
5. mati	materi
6. materi	mater(e)ch
7. materjó	mater(e)mi

bv-kmen

- V psl. fázi byl podstatnou měrou přebudován původně vokální *ū-kmen, v němž se původní kmenotvorný sufix *ū rozložil na samohlásku *-b- a hiatické -v-. Po dokončení tohoto fonologického procesu byly vytvořeny podmínky pro reanalýzu morfematické struktury *bv-kmenů, které se začaly chovat jako konsonantické kmeny a pojít se s jejich koncovkami (proto je zde řadíme mezi konsonantické kmeny)
- Skloňují se tak feminina zakončená v nom.sg. na **-y** a v gen.sg. na **-bve**.
- Patří sem několik málo feminin jako: svekry (švagrová), ljuby (láska), buky (písmeno) - ve staré češtině v dat., lok., a instrm.pl. jsou koncovky skloňování i-kmenového (tykvem, tykvech, tykevmi)
- i-kmenové skloňování má v těchto pádech i substantivum krv – v strsl. v nom. jen tvar původně akuzativní, – krv(e)m, lok.pl. není doložen, krv(e)mi

Singulár	Plurál
1. crky	crkvi
2. crkve	crk(e)v
3. crkvi	crkvam
4. crk(e)v	crkvi
5. -	crkvi
6. crkve	crkvach
7. crkv(i)jó	crkvami